

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Mevrouw mr. N. Albayrak
Staatssecretaris van Justitie
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

doorkiesnummer (070) 373 8540	uw kenmerk	bijlage(n)
onderwerp Akkoord Rijk - VNG	ons kenmerk BAWI/U200700890	datum 25 mei 2007

Geachte mevrouw Albayrak,

Op vrijdag 27 april jl. hebben wij met u op grond van het coalitieakkoord "Samen Werken, Samen Leven" een onderhandelaarsakkoord bereikt over de afwikkeling van de nalatenschap van de oude Vreemdelingenwet en de uitvoering van de Vreemdelingenwet 2000. Wij hebben dit onderhandelaarsakkoord op 4 mei 2007 middels een ledenbrief aan de gemeenten voorgelegd met het verzoek aan te geven of zij in kunnen stemmen met het akkoord. De uitkomst van deze ledenraadpleging is positief, hetgeen voor het bestuur van de VNG reden is geweest in te stemmen met het bestuurlijk akkoord.

Wij zijn verheugd dat het kabinet nu met een regeling ter afwikkeling van de nalatenschap van de oude Vreemdelingenwet komt en gaan er van uit dat dit een ruimhartige en duidelijke regeling zal zijn, waardoor er spoedig een einde komt aan de onzekerheid voor asielzoekers die vóór 1 april 2001 hun eerste asielaanvraag hebben ingediend en thans nog in Nederland verblijven.

Gemeenten hebben lange tijd gepleit voor een ruimhartige regeling voor deze specifieke groep asielzoekers. Deze mensen wachten al vijf tot soms wel vijftien jaar in voortdurende onzekerheid, angst en spanning op de definitieve afloop van hun asielprocedure. Gezien hun langdurig verblijf hebben zij inmiddels een sociaal leven in Nederland opgebouwd en zijn in meer of mindere mate geïntegreerd in de Nederlandse samenleving. Een deel van hen verblijft in gemeentelijke huisvesting.

Daarnaast is een groot aantal asielzoekers de afgelopen jaren met onbekende bestemming vertrokken.

Hoewel de gemeenten hebben ingestemd met het bestuurlijk akkoord, is wel een aantal aandachtspunten naar voren gekomen die voor zowel gemeenten als het Rijk essentieel zijn voor een humane, zorgvuldige en efficiënte uitvoering van het vreemdelingenbeleid.

Beëindiging noodopvang

Uit de ledenraadpleging blijkt dat met name de beëindiging van de noodopvang een gevoelig issue is. Het is goed om in de eerste plaats te benadrukken dat ook gemeenten de noodopvang willen beëindigen en dit ook zullen gaan doen. Uiteraard hebben gemeenten wel een zorgplicht voor de mensen die binnen de gemeentegrenzen verblijven.

In het akkoord spreekt het Rijk onder andere uit dat:

- een humaan en zorgvuldig vreemdelingenbeleid uitgangspunt blijft;
- vervolgaanvragen en aanvragen vanuit vreemdelingenbewaring versneld worden beoordeeld;
- de toelatingsprocedure asiel wordt verbeterd. Hierbij wordt de VNG geconsulteerd;
- aanvullende maatregelen ter bevordering van de effectiviteit van het terugkeerbeleid verder worden uitgewerkt. Hierbij worden de ervaringen van gemeentelijke initiatieven betrokken en wordt ook de VNG geconsulteerd;
- de Dienst Terugkeer & Vertrek bijzondere aandacht zal geven bij het faciliteren en realiseren van daadwerkelijk vertrek uit Nederland van kwetsbare groepen, zoals ex-AMV's. Ook zal de DT&V transparant zijn naar gemeenten ten aanzien van het (individuele) vertrekproces en gemeenten inzicht verschaffen in de werkwijze. In dit kader wordt een gemeentelijke klankbordgroep voor de DT&V ingericht.

Zeer belangrijk is bovendien de erkenning van het Rijk van het probleem waar gemeenten in de praktijk mee worden geconfronteerd: het op straat belanden van uitgeprocedeerde asielzoekers, die rechtmatig in Nederland verblijven, maar geen recht meer hebben op (opvang-)voorzieningen. Wij treden graag spoedig met u in overleg om dergelijke situaties tot een absoluut minimum te beperken.

Wij gaan ervan uit dat de inzet van alle betrokken partijen er op gericht zal zijn dat de noodopvang overbodig zal worden gemaakt, omdat een adequate invulling zal worden gegeven aan de gemaakte afspraken in het bestuurlijk akkoord.

Financiën

In het akkoord is afgesproken dat voor uitgaven in de sfeer van uitkeringen (WWB) en inburgering (WI) er sprake is van compensatie volgens de wettelijke regimes. Hierbij is in het bestuurlijk overleg op 27 april 2007 door de minister voor Wonen, Wijken en Integratie reeds 2 x €28 milj. extra budget voor inburgering toegezegd ter voorkoming van verdringing en het ontstaan van wachtlijsten. Voor uitgaven op het vlak van re-integratie (WWB) zullen nadere afspraken worden gemaakt in de context van het algemeen bestuursakkoord. Onze inzet hierbij is dat tegenover een extra beroep op re-integratiemiddelen ook budget beschikbaar moet zijn.

Verder stelt u €55 mln. beschikbaar voor diverse kosten in het kader van de uitvoering van de regeling. Gemeenten hebben dringend behoefte aan duidelijkheid over de criteria volgens welke dit bedrag wordt verdeeld. Aangezien al een deel van het budget in 2007 beschikbaar komt, treden wij

graag hierover op korte termijn met u in overleg. In dit overleg kunnen tevens afspraken worden gemaakt over de opzet van de evaluatie die begin 2009 wordt uitgevoerd aan de hand waarvan zowel de financiële toereikendheid, alsmede de afspraken over huisvesting kunnen worden beoordeeld.

Huisvesting

Het streven om voor eind 2009 adequate huisvesting aan te bieden aan personen die onder de regeling vallen, is zeer ambitieus. Gemeenten tonen zich echter bereid hier vol de schouders onder te zetten. Ondersteuning en facilitering vanuit het Rijk is hierbij noodzakelijk. Het is daarom ook goed dat er een Taskforce wordt ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van Justitie, VROM, COA, IPO en VNG, die het proces van de huisvesting van nieuwe statushouders zal begeleiden en ondersteunen. Wij zijn ook graag bereid in overleg met het ministerie van VROM de gemeenten de komende maanden nader te informeren over hetgeen van hen wordt verlangd.

Bovenstaande aandachtspunten zullen wij nadrukkelijk bij de verdere uitwerking van de bestuurlijke afspraken betrekken. Wij gaan er van uit dat met het gesloten bestuursakkoord een nieuwe fase in het overleg tussen gemeenten en Rijk is aangebroken. Een fase waarbij Rijk en gemeenten in wederzijds vertrouwen samenwerken aan een humane, zorgvuldige en efficiënte uitvoering van het vreemdelingenbeleid. Daarbij is het een gezamenlijk belang dat er geen achterstanden zoals bij de oude Vreemdelingenwet meer ontstaan. Wij zien de samenwerking tussen Rijk en gemeenten dan ook met vertrouwen tegemoet.

Ter informatie sturen wij een afschrift van deze brief aan de Tweede Kamer.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. R.J.J.M. Pans,
voorzitter directieraad